

**The final report of the Mobility study visit
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward
Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”,
University of Gloucestershire, Cheltenham, UK.
Period 20-31.03.2017**

Aliona Cara-Rusnac

**PhD in Law, Associate Professor at the Department of Private Law, taught
disciplines and area of research are civil law (contracts and property law),
family law, real rights.**

The group consisted of six professors from Moldova State University in a variety of legal fields as: civil law, constitutional law, criminal law, civil procedural law, international environmental and public law visited University of Gloucestershire in the frame of the mobility study visit, a key component of the project – PBLMD: Introducing problem based learning in Moldova: Toward enhancing students’ competitiveness and employability.

As Professor of civil law, I have been drawn by the diversity of subjects that would be interesting for our students, and are similar to our own legal educational system. I found the study visit very interesting and informative from practical and theoretical point of view.

Objectives of the project and mobility study visit:

- Install an alternative pedagogical culture that is student-centered;
- Improve quality of teaching and learning methodologies;
- Improve higher education programmes and respective curricula,
- Change the context, culture and methods of teaching and learning as well as structure and content of study programmes;
- Enhance relevance of study programmes for the labour market;
- Enhance relevance of study programmes for disadvantaged groups in the mobility;
- Staff and bachelor students’ mobility.

During the mobility study visit at the University of Gloucestershire (further called as University) the main activities of the participants were:

- active direct discussion of the Law Department/School Curricula;
- participation/auditing in classes;
- examination of the methods and the materials presented by the professors for students during the classes;
- discussion with the students regarding teaching methods and the rate of these methods, which are considered the most practical for future profession;
- meetings and discussions with professors and students.

During this visit, we have had different meetings with University management, staff, administrative staff and students. We discussed PBL methodology that is based on five elements as: real life problems, theory-practice integration, group based, project-oriented, independence and engagement. However, the main target of the mobility study visit was focusing on the PBL methodology, there were discussed other issues related to transnational legal educational system, curricula, grading systems, fees and other related issued.

The courses that we have attended were the following:

- a. EU Law Whole Group Session (Gillian Ford)
- b. Tort Law Seminar (Lottie Park Morton)
- c. Constitutional and Administrative Law Seminar (Catey Thomas)
- d. Contract Law Whole Group Session (Lottie Park Morton)
- e. Legal Method and Skills Workshop (Richard Law and Jonathan Cooper)
- f. Equity seminar (Catey Thomas)
- g. Constitutional Law Whole Group Session (Kate Goodwin)
- h. Property Law Group Session (Jonathan Cooper),
- i. Public International Law (Saba Yousif)
- j. Tort Law Whole Group Session (Richard Law)
- k. Lawyers' Skills (Richard Law and Jonathan Cooper)

In our first day, we attended the EU Law course taught by Gillian Ford, the group have just recently returned from the visit to the European Union Institutions, as part of the course was the visit to these institutions where they can from first hand be familiarized with the structure, functions and objectives of the EU institutions. We have been impressed by the possibility of the students to get experience from first sources and to analyze directly the advantages and disadvantages of these institutions.

Property Law Group Session (Jonathan Cooper) - The method applied during the class of the property law was the multiply test where the students were asked to answer the questions during the class, if the students understood and / or did not understand or had questions for one questions the professor explained the answer or give examples of the topic.

The methods (that include the multiple-choice test) allows the students to choose the right answer and it gives a perspective for the professors how many students are prepared for the class, and if they understand the core of the subject. It saves professor's time and more than that it helps students to get used to the final and mid-term exams.

Mrs Kate Goodwin presented a very interactive class on constitutional law, she succeeded to involve students in problem solving and case analyzes. She has drawn attention of the students and the students seemed to like her teaching methods.

Also, I would to mention Mrs. Lottie Park Morton, who is teaching tort law and contract law. I found interesting the common institutions that are taught in UK and in Moldova and the variety of cases presented by Mrs. Lottie. I intend to use the cases cited by Mrs. Lottie in my classes.

All the courses were very informative and interesting, the methods applied by the professors during the classes were: PPT presentations, direct examination of the students through questions and topics related to the curricula, indirect examination through case study.

Among all the courses I have been impressed by two courses that apply directly the PBL methodology – Legal Method and Skills Workshop and Lawyers’ Skills. During the Legal Methodology and Skills Workshop there were invited two practicing persons (professionals) that shared their own lawyers’ experience, the fruitiness and bitterness of the lawyers’ profession. First invitee was: Lloyds M. Jenkins – Duty Solicitor / Solicitor Advocate. Mr. Jenkins is dealing with the criminal cases; he is one of ‘Founding fathers’ had joined the Public Defense Service (PDS) in Swansea as a Duty Solicitor when the office opened in May 2001. Mr. Jenkins conducted regular jury trials covering a wide range of offences from rape and sexual assaults to robbery and fraud offences. Beyond the PDS, Mr. Jenkins has built valuable relationship with the law Department at the University of Gloucestershire and continues to offer work experience and present guest lectures, career talks, advocacy workshops and mock trials (<http://publicdefenderservice.org.uk/wp-content/uploads/2014/08/Lloyd-Jenkins.pdf>). The second invitee (guest speaker) were Philip Parkinson, Partner, Head of Commercial Property – Worcester. Mr. Parkinson is commercial property solicitor. Mr. Parkinson is regularly recognized as a leading individual in the Legal 500 and Chambers and Partners. He has a significant expertise in the commercial property development, landlord and tenant matters, corporate transaction support and traditional real estate owner/occupier investment arena. He has shared his experience regarding the success of retaining the client, of the employment interview and the success of the fresh graduate (<https://www.hcrlaw.com/people/philip-parkinson/>). This class has showed the main aspect of the PBL methodology as public-private partnership (theory-practice integration). I consider this class had a great teaching PBL method and a successful story because many students approached the guest speakers and tried to find info about employment and future career.

The second course that involved the theory-practice integration is the Lawyers’ skills taught by Professor Jonathan Law. Professor is trying to familiarize and to teach students the main skills a lawyer will need in its profession as - contract drafting, negotiation, building network and other issues. Unfortunately, in our University we do not have such a course, but the students need this knowledge for their future profession as these skills are acquired only during practical involvement.

The outcomes of the study visit are:

- Interuniversity professional development in the PBL domain (theory practice integration);
- The capacity to develop curricula that involves PBL methodology and disciplines based on PBL methodology;
- Sharing experience between the Universities with impressive experience and developing Universities;
- The opportunity to develop problems/tasks/outcomes of the PBL during the educational process.

Conclusions

Firstly, I would like to thank Professor Colin Simpson, University of Gloucestershire for organizing such a wonderful and informative study visit. Secondly I would like to express gratitude to our Vice Rector – Angela Niculita, Dean of the Law School – Sergiu Baiesu and team leader Liliana Turcan for their commitment and support in implementing the project.

The main aim of the project is to improve quality of teaching and learning methodologies in higher education programmes in Moldova while enhancing their relevance for the labour market and disadvantaged groups in the society. Our main task as law professor is to teach and encourage students to work independently and constructively. However, our legal education system has lack of the methods and disciplines that would train our students for their future career, and it is centered more on acquiring the information instead of teaching the student to be actively engage in finding problems and answers their own.

Despite the difference of the legal systems as common law system and civil law system, difference in grading system and in curricula content, I found many similarities between Moldova State University and University of Gloucestershire. Building bridges between Universities is really important not only in successful implementation of the project but also in future prospective of the collaboration between Universities.

PBL methods are implemented in our curricula but also will be enriched after this mobility study visit and the students will benefit of the knowledge acquired by us from the University of Gloucestershire.

In conclusion, I would like to highlight the above mentioned that many PBL methods acquired during our visit will be implemented in our teaching methods and during our classes, and I hope that in near future we will implement a new discipline called Lawyers' Skills.

Dr. Aliona Cara-Rusnac

18th April 2017.

RAPORT
asupra stagiului de mobilitate în cadrul proiectului
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing
Students’ Competitiveness and Employability”,
Universitatea Gloucestershire (din Cheltenham), Marea Britanie
în perioada 19 martie – 01 aprilie 2017

Cristina BANCU, magistru în drept, lect. univ., Departamentul Drept Internațional și European,
Facultatea de Drept, Universitatea de Stat din Moldova

În perioada 19 martie – 01 aprilie 2017 am efectuat un stagiul de mobilitate în Universitatea Gloucestershire din Marea Britanie, în cadrul proiectului Erasmus⁺ „Introducerea învățării bazate pe probleme în Moldova: Spre consolidarea competitivității și șanselor de angajare ale studenților/Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability.”

Obiectivele generale ale stagiului de mobilitate:

- obținerea de cunoștințe și abilități referitor la modul în care funcționează PBL într-un mediu universitar deschis din UE;
- colectarea de informații variate despre noi metode de predare;
- consolidarea competențelor de predare ajustate la principiile PBL;
- cercetarea diferitor metode de predare în conformitate cu principiile PBL;
- clarificarea interacțiunii dintre universitățile europene cu parteneri/părți interesate;
- facilitarea schimbului de informații și de experiență profesională în mediul academic etc.

Activități realizate în cadrul mobilității:

- participare în procesul de predare, bazat pe metoda PBL (învățarea bazată pe problemă);
- asistența la activitățile de supervizare;
- participare în pregătirea studenților pentru examene;
- analiza noilor metode de evaluare;
- reflecții asupra activităților realizate;
- conceptualizarea modului de schimbare a paradigmei învățării în Universitatea de origine, etc.

Pe parcursul vizitei am avut diverse întâlniri cu reprezentanți ai personalului academic, managerial și administrativ din cadrul Universității Gloucestershire, care ne-au prezentat metodologia PBL – învățarea bazată pe problemă, demonstrând că noile schimbări pornesc de la tendința ca instituțiile responsabile de formarea și pregătirea specialiștilor să se adapteze nevoilor societății în condiții de schimbare rapidă. Or, absolventul unei universități de regulă nu are suficientă experiență sau pregătire pentru câmpul muncii. Iar acest model semnifică faptul că studenții sînt provocați să aplice cunoștințele teoretice în practică, soluționând probleme concrete din domeniul de formare profesională. În același timp, acest model încurajează studenții să-și dezvolte competențele de comunicare, de lucru în echipă și viziunea analitică asupra soluționării problemei.

Integrarea principiilor PBL în sistemul instituțional educativ, are loc în următorul mod:

- aprecierea succesului instituțional în funcție de calitatea procesului de învățare al studenților;
- împărțirea responsabilității pentru calitatea procesului de învățare între instituție de învățământ și student;
- formarea mediului care să îl ajute pe student să descopere și să creeze cunoaștere;
- identificarea, dezvoltarea, testarea, implementarea și evaluarea continuă de noi tehnologii de învățare în contextul filosofiei PBL;
- formarea de echipe interdisciplinare de specialiști care să conlucreze pentru a concepe programe de ridicare a competenței studenților;
- asigurarea pregătirii universitare ajustată la nevoile individuale ale studenților;
- crearea unui climat organizațional care să stimuleze ideea că învățarea studenților este obiectivul central al tuturor angajaților unei instituții de învățământ superior, indiferent de rolul lor în cadrul instituției.

Personalul Universității Gloucestershire ne-au prezentat experiența proprie de aplicare a filosofiei PBL. Astfel, abordări relevante au fost evocate de către:

- Gillian Ford: EU Law;
- Lottie Park Morton: Tort Law; Contract Law;
- Catey Thomas: Constitutional and Administrative Law;
- Richard Law: Legal Method and Skills (Workshop);
- Jonathan Cooper: Lawyers' Skills; Property Law;
- Saba Yousif: Public International Law;
- Kate Goodwin: Criminal Law; Human Rights Law (Workshop).

Kate Goodwin ne-a familiarizat detaliat cu programul de licență în domeniul științelor juridice și programele de studiu de la Departamentul Drept al Universității Gloucestershire. Diferențele se explică prin faptul că studiile în domeniul dreptului la Universitatea Gloucestershire sînt specializate strict în domeniul dreptului afacerilor (avocaturii de bussines). Durata studiilor este de 3 ani. Raportul dintre volumul de discipline predate după modelul clasic și lucrul în grup asupra proiectului este de 60 la 40. Lucrul în grup asupra proiectului este repartizat anual în mod progresiv, astfel încît în ultimul semestru de studii – lucrul asupra proiectului – lucrarea de licență constituie 100%.

Relatările nominalizate și asistările la diferite procese universitare au asigurat înțelegerea modului în care metodologia PBL se regăsește în:

- Proiectarea curriculară. Curricula include PBL bazat pe activitatea de proiect ca element central și obligatoriu. Curricula conține o descriere exhaustivă a obiectivelor educaționale inclusiv competențele obținute (cunoștințe, capacități și atitudini). Curricula este constituită din module fundamentale și obligatorii, discipline opționale și proiect. Rolul supervisorului este bine definit.
- Evaluarea finalităților de învățare. Evaluarea proiectelor este bazată pe criteriul evaluării individuale în cadrul lucrului în echipă, identificând competențele obținute în acest context

și este realizată de către un examinator extern împreună cu supervizorul grupului. În ceea ce privește modulele fundamentale și cele opționale, evaluarea are loc individual.

- Rolul studenților. Aceștia sînt motivați să-și asume responsabilitatea pentru implementarea unei abordări bazate pe problemă pe parcursul studiilor.

O experiență interesantă a constituit-o consultarea studenților înainte de examen. Examinatori sunt titularul cursului și un profesor din exterior. La sesiunea de consultare/pregătire pentru examen studenților le-au fost expuse cerințele înaintate față de produsele ce urmează a fi prezentate, răspunsurile lor ce urmează a fi date în timpul examenului, modul cum va avea loc aprecierea. Cu toate că studenții au lucrat asupra unui proiect de grup, notarea se face individualizat, fiecare student trebuind prin răspunsul său să argumenteze aportul individual în realizarea proiectului.

În cadrul Atelierului (Workshop) a profesorului Kate Goodwin organizat cu studenții anului II, la cursul Human Rights Law, studenților le-a fost prezentată o listă cu mai multe întrebări concrete care urmau să scoată în evidență aspecte protejate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului cu referire la art. 5, 6 și 7 din Convenție. Important este faptul că pentru fiecare întrebare discutată, erau prezentate cauze din jurisprudența relevantă atât a CEDO, cât și jurisprudența Curților naționale, astfel reușindu-se o îmbinare perfectă a teoriei și practicii în procesul de studiu.

De asemenea, o altă metodă centrată pe obiectivele de învățare a fost observată în cadrul cursului EU Law. La curs a fost prezent atât profesorul de la seminar cât și profesorul de la prelegere. (Gillian Ford și Lottie Park Morton). Studenții în grupuri de 2 persoane au prezentat rapoarte despre personalitățile notorii din Marea Britanie, din diferite timpuri care au contribuit la dezvoltarea dreptului. În prezentări a fost utilizate tehnici moderne (Power point).

O experiență interesantă a constituit-o asistarea la cursul Property Law, organizat de profesorul Jonathan Cooper, unde a fost posibilă vizualizarea dezbaterilor colective, etapă în care sunt confruntate ideile, sunt analizate erorile și punctele forte. În fața studenților au fost înaintate întrebări cu mai multe variante de răspuns, aceștia oferind răspunsul în mod simultan prin accesarea de la propriul calculator a unei opțiuni din cele prezentate, după care erau analizate și comentate rezultatele.

Relatările angajaților Universității Gloucestershire și activitățile asistate ne-au convins că:

- cadrul de organizare al predării-învățării-evaluării PBL este bazat pe proiect/explorare/cercetare. Scopul unui proiect este întotdeauna determinat de formularea problemei. Pentru a putea realiza un proiect studenții au nevoie de cunoștințe fundamentale, teoretice, pe care le vor obține în cadrul cursurilor, seminarilor, consultațiilor individuale și de grup, etc.
- lucrul în echipă permite studenților să învețe să lucreze în grup, iar efectul de sinergie umple golurile din cunoștințele studenților. Este o metodă eficientă de învățare, activează cunoștințele anterioare, intensifică învățarea în special acolo unde se aplică abordarea bazată pe probleme într-un context relevant.

- lucrul în echipă constituie un element indispensabil al metodologiei PBL, iar cooperarea reprezintă forța motrică a PBL.
- proiectul contribuie la dezvoltarea competențelor studenților, fortificînd dezvoltarea de competențe generice, generale și specifice.
- studenții sînt responsabili pentru propriile finalități de învățare, organizîndu-și independent activitățile și fiind ghidați de un supervisor.

Prin utilizarea metodelor de învățare PBL, Universitatea Gloucestershire este orientată spre a produce învățare, asumîndu-și responsabilitate pentru măsura în care aceasta se produce în mod autentic.

Astfel, responsabilitatea Universității Gloucestershire este axată mai mult pe măsura în care studenții au însușit competențe și sunt pregătiți pentru aplicare. În acest model, studenții sunt priviți ca și co-producători ai învățării, asumîndu-și și ei responsabilitatea pentru propria învățare.

Una din direcțiile prioritare de fortificare a pregătirii studenților Universității Gloucestershire în cadrul filosofic PBL îl constituie feedbackul asupra rezultatelor învățării este un element foarte important în noul model, atât la nivelul cadrelor didactice, cât și al instituției. Rezultatele învățării includ tot ceea ce studenții realizează ca produs al experienței de învățare. Din această perspectivă, orice măsurare a produselor studenților, obținute în urma unei experiențe de învățare, este un mod de măsurare a rezultatelor învățării, acestea fiind mult mai util a fi luate în considerație decât orice altă resursă de tip intrare.

Valoarea adăugată a mobilității se regăsește și în:

- posibilitatea de îmbunătățire a curriculum-ului la specialitatea *Drept Internațional Public, Drept Instituțional al Uniunii Europene* în conformitate cu abordarea PBL;
- modernizarea procesului de predare-învățare-evaluare, în conformitate cu strategiile internaționale de dezvoltare;
- stabilirea unor relații strânse între USM și instituțiile publice și private pentru a identifica necesitățile reale ale angajatorilor;
- schimbarea rolului învățămîntului superior și a accesului la nivele avansate de predare etc.

Rezultate/impact al stagiului de mobilitate:

- dezvoltarea profesională în domeniul PBL (cunoștințe și abilități practice);
- capacitatea de a dezvolta curriculum-ul modernizat pentru specializarea *Drept Internațional public; Drept Instituțional al UE*;
- schimb de experiență între cadrele didactice din UE și USM;
- oportunitatea de a dezvolta probleme/sarcini PBL în procesul de predare.

Concluzii:

În modelul PBL scopul nu este de a transfera cunoaștere, dar de a fortifica mediul care să îi determine pe studenți să descopere și să rezolve probleme după un vechi principiu evocat încă de

Einstein „*Eu niciodată nu le predau elevilor mei. Eu doar încerc să le furnizez condițiile în care ei să poată învăța.*”

Astfel, sunt în permanență căutate tehnologii mai eficiente de învățare, care sunt dezvoltate, testate, implementate și evaluate prin comparație, deoarece concentrarea se află mai degrabă asupra îmbunătățirii calității învățării, individuale și de grup, și mai puțin pe cea a predării. Învățarea bazată pe proiect este eficientă în creșterea motivației studenților și în dezvoltarea operațiilor superioare ale gândirii.

Stagiul de mobilitate în Universitatea Gloucestershire a dezvoltat viziunile despre PBL și a consolidat capacitățile de implementare a proiectului PBLMD în USM.

Stagiul de mobilitate în Universitatea Gloucestershire a fost util, relevant pentru proiectul PBLMD, bogat ca conținut, bine organizat ca proces, fapt pentru care aducem mulțumiri tuturor organizatorilor de proiect.

Cristina BANCU, mag. în drept., lect. univ.
Departamentul Drept Internațional și European,
Facultatea de Drept,
Universitatea de Stat din Moldova

RAPORT
asupra stagiului de mobilitate în cadrul proiectului
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing
Students’ Competitiveness and Employability”,
Universitatea din Gloucestershire, Marea Britanien
în perioada 20 - 31 martie 2017

Elena BELEI, dr., conf. univ., Departamentul Drept Procedural,
Facultatea de Drept, Universitatea de Stat din Moldova.

În perioada 20-31 martie 2017 am efectuat un stagiul de mobilitate în Universitatea Gloucestershire, Marea Britanie, în cadrul proiectului Erasmus⁺ „Introducerea învățării bazate pe probleme în Moldova: Spre consolidarea competitivității și șanselor de angajare ale studenților / Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability.”

Obiectivele generale ale stagiului de mobilitate:

- dobândirea de cunoștințe și abilități referitor la modul în care funcționează PBL într-un mediu universitar deschis din UE;
- colectarea de informații variate despre noi metode de predare;
- consolidarea competențelor de predare ajustate la PBL;
- cercetarea diferitor metode de predare în conformitate cu principiile PBL;
- clarificarea interacțiunii dintre universitățile europene cu parteneri/părți interesate;
- stabilirea relațiilor profesionale într-un mediu academic etc.

Activități realizate în cadrul mobilității:

- monitorizarea procesului de predare, bazat pe metoda PBL;
- asistența la activitățile de supervizare;
- analiza noilor metode de evaluare;
- reflecții asupra activităților realizate;
- conceptualizarea modului de schimbare a paradigmei învățării în Universitatea de origine etc.

Pe parcursul acestei vizite am avut diverse întâlniri cu reprezentanți ai personalului academic, managerial și administrativ din cadrul Universității Gloucestershire, Marea Britanie, care ne-au prezentat metodologia PBL – învățarea bazată pe problemă, menționând că noile schimbări pornesc de la tendința ca instituțiile responsabile de formarea specialiștilor să se adapteze nevoilor societății în condiții de schimbare extremă. Acest model semnifică faptul că toți studenții sînt provocați să aplice cunoștințele teoretice în practică, soluționând probleme concrete din domeniul de formare profesională. În același timp, acest model încurajează studenții să-și dezvolte competențele de comunicare, de lucru în grup și viziunea analitică asupra soluționării problemei.

Integrarea în contextul organizațional al universității din **Gloucestershire, Marea Britanie** a principiilor PBL are loc în următorul mod:

- aprecierea succesului instituțional în funcție de calitatea procesului de învățare al studenților;
- responsabilitatea pentru calitatea procesului de învățare este împărțită între instituție și student;
- crearea de medii și experiențe de învățare care să îl ajute pe student să descopere și să creeze cunoaștere;
- formarea de echipe transdisciplinare sau interdisciplinare de specialiști care să lucreze colaborativ pentru a concepe programe care să crească competența studenților;
- asigurarea formării universitare ajustată la nevoile individuale ale studenților;
- crearea unui climat organizațional care să stimuleze credința că învățarea studenților este obiectivul central al tuturor angajaților unei instituții de învățământ superior, indiferent de rolul lor în cadrul instituției.

Angajații Universității Gloucestershire, Marea Britanie ne-au relatat despre experiența proprie de aplicare a metodelor PBL. Astfel, abordări relevante au fost evocate de către:

- Catey Thomas (drept constituțional și administrativ)
- Richiard Law (metode legale și abilități profesionale)
- Saba Yousif (drept internațional public)
- Lottie Park Morton (reparare de prejudicii)
- Kate Goodwin (drepturile fundamentale ale omului)

Kate Goodwin ne-a familiarizat detaliat cu planul de studii în cadrul facultății de drept (course map). Acesta constă din cursuri obligatorii și opționale, acestea din urmă fiind dependente de studierea unor cursuri de bază indicate expres în planul de studii. Durata studiilor este de 3 ani. Practica profesională poate întrerupe durata studiilor cu cel mult doi ani. studenții trebuie să acumuleze în total 360 ECTS, adică câte 120 ECTS la fiecare nivel de instruire.

Relatările nominalizate și asistările la diferite procese universitare au asigurat înțelegerea modului în care metodologia PBL se regăsește în:

- Metodologia interacțiunii cu grupurile mici de studenți potrivit exigențelor curriculare. Curricula include PBL bazat pe activitatea de studiu individual al subiectelor curriculare de către grupuri mici de studenți. Curricula conține o descriere exhaustivă a obiectivelor educaționale inclusiv competențele obținute (cunoștințe, capacități și atitudini).
- Evaluarea finalităților de învățare. Evaluarea PBL este bazată pe criteriul evaluării individuale în cadrul lucrului în echipă, identificând competențele obținute în acest context și este realizată de către un examinator extern împreună cu supervizorul grupului. În ceea ce privește modulele fundamentale și cele opționale, evaluarea are loc individual.
- Rolul studenților. Aceștia sînt motivați să-și asume responsabilitatea pentru implementarea unei abordări bazate pe problemă pe parcursul studiilor. Rolul acestora este unul important, fiind evidențiat prin faptul că participă la dezvoltarea curriculară prin rolul pro activ prin evaluările periodice ale conținutului curriculei.

Seminarele de Lawyers Skills ale profesorului Richiard Law organizat cu studenții au demonstrat elocvent necesitatea dezvoltării abilităților de negociere a clauzelor esențiale contractuale, precum și etapele obligatorii ale elaborării strategiei de relaționare contractuală.

Studenții au lucrat în baza unor spețe concrete, reprezentând mari companii în procesul de negociere. Profesorul a punctat punctele slabe și cele forte ale fiecărei echipe, fapt care a fost luat în calcul pentru următoarea etapă de studii. Următorul seminar a fost bazat pe spețe similare dar cu un grad de complexitate mai avansat.

Profesorul Saba Yousif a ținut un curs de drept internațional public într-o manieră foarte interactivă, interesul studenților din ultimul nivel de instruire fiind alimentat de discuțiile în contradictoriu referitoare la probele stringente de actuale pentru UK: începerea procedurii brexitului, provocările pentru securitatea mondială, protecția individuală în mediul on-line etc.

Un deosebit interes au suscitat lecțiile în cadrul cărora câte 2 studenți au prezentat în power-point studii referitoare la personalități din domeniul dreptului. Evaluatori au fost doi profesori care au analizat fiecare prezentare. Pentru studenți a fost o experiență destul de interesantă, întrucât comunicarea în public implică anumite calități de orator.

Relatările angajaților Universității Gloucestershire, Marea Britanie și activitățile asistate ne-au convins că:

- cadrul de organizare al predării-învățării-evaluării PBL este bazat pe proiect/explorare/cercetare. Scopul unui proiect este întotdeauna determinat de formularea problemei. Pentru a putea realiza un proiect studenții au nevoie de cunoștințe fundamentale, teoretice, pe care le vor obține în cadrul cursurilor, seminarilor, consultațiilor individuale și de grup etc.
- lucrul în echipă constituie un element indispensabil al metodologiei PBL, iar cooperarea reprezintă forța motrică a PBL.
- proiectul contribuie la dezvoltarea competențelor studenților, fortificând dezvoltarea de competențe generice, generale și specifice.
- studenții sînt responsabili pentru propriile finalități de învățare, organizîndu-și independent activitățile și fiind ghidați de un supervisor.

Una din direcțiile prioritare de fortificare a pregătirii studenților Universității Gloucestershire, Marea Britanie în cadrul metodologiei PBL îl constituie feedbackul asupra rezultatelor învățării. Rezultatele învățării includ tot ceea ce studenții realizează ca produs al experienței de învățare. Din această perspectivă, orice măsurare a produselor studenților, obținute în urma unei experiențe de învățare, este un mod de măsurare a rezultatelor învățării, acestea fiind mult mai utile a fi luate în considerație decât orice altă resursă de tip intrare.

Valoarea adăugată a mobilității se regăsește și în:

- oportunitatea de revizuire și modernizare a curriculum-ului la Drept procedural civil și Drept procedural penal în conformitate cu abordarea PBL;

- modernizarea procesului de predare-învățare-evaluare la facultatea de drept USM, în conformitate cu strategiile internaționale de dezvoltare;
- stabilirea unor relații strânse între Facultatea de Drept USM și potențialii angajatori ai absolvenților acesteia;
- schimbarea rolului învățământului superior și a accesului la nivele avansate de predare etc.

Rezultate/impact al stagiului de mobilitate:

- dezvoltarea profesională în domeniul PBL (cunoștințe și abilități practice);
- capacitatea de a dezvolta curriculum-ul modernizat pentru specializarea Drept;
- schimb de experiență între cadrele didactice din UE și USM;
- oportunitatea de a dezvolta probleme/sarcini/mesaje PBL în procesul de predare.

Concluzii:

În modelul PBL scopul nu este de a transfera cunoaștere, ci de a construi medii și experiențe care să îi determine pe studenți să descopere și să rezolve probleme. Astfel, sunt în permanență căutate tehnologii mai eficiente de învățare, care sunt dezvoltate, testate, implementate și evaluate prin comparație, deoarece concentrarea se află mai degrabă asupra îmbunătățirii calității învățării, individuale și agregate, și mai puțin pe cea a predării.

Structurile de predare-învățare care alcătuiesc cadrul în care se desfășoară activitățile și procesele și prin intermediul cărora sunt atinse scopurile organizației. În această categorie intră organigrama instituției, sistemele de roluri și de recompensare, tehnologiile și metodele, facilitățile și echipamentele, procedurile de luare a deciziilor, canalele de comunicare, buclele de feedback, aranjamentele financiare și fluxurile de finanțare.

Stagiul de mobilitate în Universitatea Gloucestershire, Marea Britanie a fost util, relevant pentru proiectul PBLMD, bogat după conținut, bine organizat ca proces. Aducem mulțumiri coordonatorului proiectului dlui dr. Romeo Țurcan, domnului Colin Simpson, coordonatorului național al proiectului dnei dr. hab. Larisa Bugaian și tuturor celor care au contribuit la excelența organizare a mobilității.

Elena BELEI, dr., conf. univ.
 Departamentul Drept Procedural,
 Facultatea de Drept,
 Universitatea de Stat din Moldova

RAPORT
asupra stagiului de mobilitate în cadrul proiectului
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students’
Competitiveness and Employability”,
Universitatea din Gloucestershire, Marea Britanien
în perioada 20 - 31 martie 2017

by Dr. Natalia Zamfir,
of Faculty of Law, Moldova State University

The 2 weeks’ staff mobility for training to the Law School of University of Gloucestershire, has been organized with co-funded by the Erasmus + Programme of the European Union mobility funds.

Accordingly, to the main objective of the project – **Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students (PBLMD)** during the mobility period the MD Law team has collected data and information for drafting and enhancing WP4 and consolidate the knowledge and experience gained from WP2, WP3.

The main objectives have been described in the training mobility agreement which was to be completed by each staff member before mobility starts.

The Law School at University of Gloucestershire practice valuable and interesting to the Moldovan lecturers, particularly concerning practical aspects and its implementation of the best practices of PBL in legal education at MSU. The outcomes of the training mobility are valuable for the further development of curriculum at the Law Faculty by improving the law study program by applying the student-centered active learning methods and are presented here bellow, accordingly to the main objectives of the training visit.

Overall objectives of the mobility:

- to enhance practical knowledge and learning competences in student-centred active learning in law disciplines which engage with the UK and European legislative standards;
- to collect a lot of information about new teaching methods;
- to acquire of teaching skills in accordance with the PBL;
- to research of different teaching methods in accordance with the principles of PBL;
- to clarify the interaction of the European universities with the different stakeholders. Find ways of the connect with it.

Study of the organization, analysis Law programme content, practical lessons and experience offered by the university staff – best practices for the Law Faculty of Moldova State University.

Analysis of the curriculum and disciplinary curricula

First day we discussed and analysed with Course Leader – Kate Goodwin the course programme of law (bachelor of law) and found interesting that the Course Map have two components: compulsory and core modules which including 360 CATs in total (programmes without a placement year), with 120 CATs at each Level from Level 4 to 6. The students take at least 300 CATs from the course including at least 75 CATs at each Level. The programmes with a placement year the students should take 480 CATs including a 120 CATs placement module and 120 CATs at each Level. The compulsory modules allows students to choose the courses are associated with one year practice activities. This is a good practice to be considered also by the Law team, because students involve an experiential learning student-focused approach and may be contrasted with the transmission model of teaching in which students learn passively.

The course programme of law contains significant individual work. This helps students to better organize and empower them. Also, through individual work, students improve their research skills, group work skills, and learn how to solve a problem or learn how to interact with real clients.

Though, the lecturers of Law School at University of Gloucestershire have more freedom in reviewing and adapting their syllabus, while at MSU it is a bureaucratic, administrative process. These changes have been consulted with students and an external organisations.

The experience in course design of Law School at UoG inspired and motivated us to improve our study program by implement follow changes: reduce the number of courses; to ensure that the different courses are linked to each other, that a progression of important knowledge, skills and competencies is created, and that a variation on what is practiced and assessed is offered.

Assisting the process of PBL implementation at the host university

The Moldovan lecturers, found positive the fact that the number of students taking the Law course is very low (approx. 25-30 students), which gives the possibility to work closely and supervise each student. The number of students attending Law Faculty course at MSU much higher, this being a serious challenge for the tutors and influences the quality of the education.

This courses contains examples activities and case studies for actively engaging students mainly at the levels of module, course and teaching session. This method provides ideas that have been tried, tested and evaluated by staff and students over a number of years.

Active learning is about learning by doing (Gibbs,1988). Learning from experience is a lively and interesting, proved to be an effective way of engaging students in discussing and transferring good practices. It is as an opportunity to share ideas and receive constructive criticism.

Problem solving based learning is implemented a little different than at AAU Law Faculty, however, the objective of the Law School management and teachers is in ensuring that what is provided for students is a high quality, cost effective, internationally competitive experience that allows them to realise their potential and launches them into rewarding careers. They wanted to ensure that excellent practice was effectively embedded and disseminated across the sector.

Active learning is to strengthen the students' skills as regards learning from experience, case-study analysis, interpretation, communication, cooperation and the evaluation the practices discussed. Applying this model, demonstrates how structuration theory can be demonstrated, explained and understood, research aspect which requires integrating multidimensional of various issues in the sphere of law and jurisprudence. Performance in assessment can be improved by interventions which increase students' understanding of assessment process and therefore increase their confidence. Participatory module evaluation simultaneously provides valuable feedback for the teacher and an active learning experience for the student.

After that it has been stated that the new study programme at our law faculty should be a practical specialized which includes courses oriented to improving practical skills of the graduated students from Bachelor Law program. The reason for this conclusion is that the law teachers should to provide the students with the best possible opportunity to achieve proficiency in legal area.

Observation of practical lesson and examination of the PBL learning process, in particular the tutor/facilitator activity

During our visit to Law School at UoG we have attended classes of our colleagues: International Public law, EU Law, Tort Law, Competition Law and Lawyers' Skills courses. These were very valuable experience for us, as lecturers.

During the Tort Law seminar, the teacher used the basics of brainstorming that allow to ensure that students develop creative skills.

During the Constitutional and Administrative Law, the teaching tool aims to get the student to:

- link theoretical scientific knowledge and its application in a human rights constitutional context;
- establish the inter-disciplinary nature of constitutional and international human law;
- engage with the UK and European policy context for different human rights protection;
- develop research skills.

The students should to present an essay next time about asking class questions. In this way every student has chance to reply.

During the Competition Law each student present Power Point presentation to the rest of the class, about a well-known person who has improved of the UK legal system.

The activity is designed to help students to:

- develop self-management (independent learning) skills
- practise time management
- develop IT skills
- practise information searching
- exchange information and develop ideas.

During the Human Rights session based on case study student discussion.

The students working on finding solutions to different interpretations used by the Strasbourg Court, they need to use their creativity. From the focus group discussions, it is clear that once students understand or have explained to other the context of interpretation principles used by the Strasbourg Court and they are enthusiastic about its role.

During the Lawyers' Skills the students show good ability to orally present with clear arguments, analysis and discuss improving an agreement which presented by teacher. This method to ensure that students develop their understanding within the fields, as well as their communication skills based on their individual knowledge and skills, even though they are conducting their work in a team. Lots of feedback and advice, and plenty of variation of the comments as well as discussions, have promoted this process.

Exchange of experience among the university staff regarding the development of “real problems”/case-study for PBL

- The outcomes of the mobility visit are valuable for the further improvements of teaching skills in PBL and case studies, simulations, debating the topic as active learning methods at the Faculty of Law, accordingly to the main objective of the visit – ***Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students (PBLMD)***.
- During our visit to Law School at UoG we have attended classes of our colleagues and have possibility to discuss a new teaching strategy and pedagogical approach for law education development; cooperation cultures of collaborating with external partners, the practice of improving students' responsibility of their own ongoing academic self-reflection; the experience in a semester evaluation. These were very valuable experience for us, as lecturers.
- The Law School at UoG practice valuable for Faculty Law plans to create a new study program, it has been stated that the Legal courses should be a practical specialized courses oriented to improving practical skills in solving case legal problems of the greatly increase a graduate's employability of the graduated students from Bachelor Law program.
- Another important finding of the visit to Law School at UoG was collecting data for dissemination of PBL and active learning experience and good practice among academic staff of MSU.

We invite our administration and the law teachers to supplement traditional lectures with case-based instruction focused on active learning. We recommended to ensure that the students work in more effective way, to involve an experiential learning, to share interesting teaching and assessment practices associated with active learning, complemented by a web-based learning space where the students have possibility to ask questions to their teacher.

Results/impact of mobility visit:

- valuable for us to implement active learning in law disciplines, which is associated with activities, such as learning in and from work-based activities, problem – based and enquiry-based learning in the field and the classroom, and discussions in-class and on-line, but may be used in all modes of teaching, including lectures,

- important for us to develop the faculty collaboration with external organizations for ensuring that students are able to work with contemporary law issues that are relevant to their profession,
- motivated us to promote changes at our Law Faculty to offer the students the opportunity to participate actively in the evaluation of the study programmes and demonstrate constructive feedback,
- significant for us to use the Law School at UoG teaching methods which are more interactive and student oriented, more motivated for students that their excellence should be set in a way that reflects the viewpoints of all key stakeholder groups: students, industry, university faculty, and society, while at MSU are mostly used the traditional methods.

Conclusion:

There is considerable evidence that well-designed active learning is a more effective method of student learning than the transmission methods of teaching.

Regular review of study programs and courses ensures their updating and effective monitoring.

We need to revise our study program and implement follow changes: reduce the number of courses according to multi-disciplinary project; develop of the study program with the external partners (private and public organization); to ensure that the students influence the program development; support to introduce the changes in the study program easier.

Our experience of group work had been rather poor, so it became evident that the students would need to work with specific legal problems in order to understand the application of legislation.

In our opinion these examples of the case-study method are presented in the spirit of active learning that is it is hoped that they will be adopted, adapted and applied more within legal disciplines at our Law Faculty.

Dr. Natalia Zamfir,

Associate professor at the Department of International and European Law,
Faculty of Law,
Moldova State University.

RAPORT
asupra stagiului de mobilitate în cadrul proiectului
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing
Students’ Competitiveness and Employability”,
Universitatea din Gloucestershire (UoG), Marea Britanie
în perioada 20 martie – 31 martie 2017

Liliana ȚURCAN, dr. în drept, prodecan,
Facultatea de drept, Universitatea de Stat din Moldova

În perioada 20-31 martie 2017 am efectuat un stagiul de mobilitate în Universitatea UoG din Marea Britanie, în cadrul proiectului Erasmus⁺ „Introducerea învățării bazate pe probleme în Moldova: Spre consolidarea competitivității și șanselor de angajare ale studenților/Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability.”

Obiectivele generale ale stagiului de mobilitate:

- dobândirea de cunoștințe și abilități referitor la modul în care funcționează PBL într-un mediu universitar deschis din UE;
- colectarea de informații variate despre metode noi de predare;
- consolidarea competențelor de predare ajustate la PBL;
- clarificarea interacțiunii dintre universitățile europene cu parteneri/părți interesate;
- stabilirea relațiilor profesionale într-un mediu academic etc.

Activități realizate în cadrul mobilității:

- asistență la lecțiile teoretice;
- asistență la lecțiile practice;
- discuții cu staff-ul managerial privind modul de organizare a studiilor în cadrul facultății de drept a UoG;
- discuții cu profesorii și cu studenții privitor la avantajele metodelor de predare-învățare centrate pe student;
- analiza metodelor interactive de predare;
- reflecții asupra activităților realizate.

Pe parcursul acestei vizite am avut diverse întâlniri cu reprezentanți ai personalului academic și managerial din cadrul Universității din Gloucestershire. Astfel, prima întâlnire a fost organizată la data de 20 martie cu Kate Goodwin (Course Leader). Dna Goodwin a făcut o prezentare a programului de studiu al Facultății de drept, licență. Astfel, s-a menționat că programul licență include 3 ani de studii: nivelul 4,5,6¹. Numărul disciplinelor predate este foarte mic comparativ cu cel al disciplinelor predate la facultățile de drept din Republica Moldova.

---

¹ În Marea Britanie există un sistem educațional complex, fiind format din nivele. Studiilor licență le corespunde nivelul 4,5,6.

Astfel, la anul I (nivelul 4) sunt incluse doar 4 discipline, toate fiind obligatorii.

La anul II, programul include 3 discipline obligatorii și 2 discipline opționale.

La anul III, programul include o disciplină obligatorie, mai multe discipline opționale și o teză de licență (extended Essay).

De fapt, structurarea programului de studiu la facultatea de drept din UoG denotă o abordare cu totul diferită a procesului educațional la nivel licență, studenților fiind oferite discipline (module), care le ajută să acumuleze cunoștințe teoretice și practice ce le vor fi utile în activitatea lor profesională după absolvirea facultății. Programul nu împovărează studenții cu discipline formale și inutile. Cercul disciplinelor opționale ce sunt incluse în program la anul II și III de studii este foarte larg, fapt ce permite studentului să-și aleagă disciplinele pe care le consideră necesare în formarea sa profesională în funcție de domeniul în care urmează să activeze.

Conținutul programului demonstrează intenția Facultății de drept din cadrul UoG de a forma specialiști care vor fi capabili să se adapteze nevoilor societății în condiții de schimbări permanente. Domeniul dreptului este unul foarte mobil, iată de ce în condițiile actuale scopul UoG este de a pregăti specialiști care ar putea soluționa probleme practice concrete.

Pe parcursul vizitei de studiu am asistat la mai multe lecții teoretice și practice la diverse discipline cum ar fi: Dreptul Uniunii Europene, Dreptul constituțional și administrativ, Dreptul internațional public, Dreptul proprietății, Drepturile omului, Dreptul contractelor, Dreptul delictual etc.

De menționat, că pentru a înțelege esența predării dreptului la UoG, trebuie să pornim de la faptul că Marea Britanie aparține cercului statelor ce fac parte din sistemul anglosaxon de drept. Acest sistem presupune că deciziile judecătorilor pe anumite cazuri (chiar dacă au fost aprobate în sec.17 sau 18) au putere obligatorie pentru judecătorii care soluționează cazuri similare. Soluțiile unitare, repetabile și predictibile date de judecător capătă valențele precedentului judiciar. Noțiunea de precedent judiciar circumscrie o sferă foarte precisă ce este specifică modului de funcționare a sistemului de *common law*. Iată de ce pregătirea viitorilor juriști presupune în mare parte descrierea sau prezentarea unei probleme, iar apoi identificarea căilor de soluționare a problemei concrete, inclusiv prin prezentarea deciziilor judecătorești ce au fost luate la soluționarea cazurilor similare.

Spre exemplu, în cadrul prelegerii la disciplina „Dreptul contractelor” (prof. Lottie Park Morton) a fost analizat subiectul ”Cazurile fortuite care duc la imposibilitatea executării contractelor”. Pe parcursul lecției au fost prezentate mai multe cazuri reale (case study) cu soluțiile date de instanțele judecătorești: Taylor v Caldwell (1863); Robinson v Davidson (1871), Morgan v Manser (1948), The Nema (1981) etc.

În cadrul prelegerii la disciplina „Drept constituțional” (prof. Kate Goodwin) a fost discutat dreptul la întruniri și dreptul la asociere. Profesoarea, la fel, nu a prezentat mult material teoretic ci, dimpotrivă, a scos în evidență cazuri practice când aceste drepturi au fost limitate de autoritățile publice, precum și cazuri în care limitarea drepturilor a fost justificată pornind de la interesele asigurării securității naționale. Mai mult ca atât, prof. Kate Goodwin a implicat activ studenții în discuții, adresându-le întrebări și provocându-i să-și formuleze opiniile proprii privind soluționarea unui caz concret.

Modele similare de organizare a prelegerilor au putut fi observate și în cadrul lecțiilor desfășurate de Gill Ford la disciplina „Dreptul Uniunii Europene”, când au fost prezentate cazuri/probleme reale cu soluții: decizii luate de structuri ale UE, precum și în cadrul lecțiilor altor profesori.

Observăm, deci, că *predarea în cadrul Facultății de drept a UoG are ca punct de pornire nu careva doctrine sau opinii teoretice (ca în cazul Facultăților de drept din Republica Moldova), ci cazuri sau probleme reale, fapt ce contribuie la fortificarea abilităților practice ale viitorilor juriști.*

Cu referire la lecțiile practice sau seminare, menționăm că acestea sunt caracterizate prin:

- numărul redus de studenți, de regulă, până la 10 persoane;
- participarea activă a studenților la discutarea unor probleme practice și actuale;
- organizarea seminarului în așa fel încât fiecare student este implicat în activitățile desfășurate.

Cu toate acestea, pe parcursul lecțiilor practice sunt utilizate diverse metode de predare-învățare, în funcție de specificul disciplinei. Spre exemplu, seminarul la disciplina „Drepturile omului” (prof. Kate Goodwin) a fost organizat sub forma unui *workshop*. Studenților le-a fost repartizat din timp (cu o săptămână mai înainte) un suport didactic care a inclus: tema workshop-ului, obiectivele, literatura recomandată (2 surse doctrinare), 11 întrebări, dintre care marea majoritate se referea la cazuri concrete. Cu alte cuvinte, studenții pregătindu-se pentru workshop, sunt nevoiți să studieze nu numai normele legale, sursele doctrinale, dar și să facă cunoștință cu cauzele reale în care au fost aplicate normele ce țin de protecția drepturilor omului. În cadrul workshop-ului au fost discutate în comun răspunsurile la întrebări, profesorul având rolul doar de a ghida și de a corecta studenții în cazul în care ei se confruntă cu careva dificultăți.

Seminarul la disciplina „Metode și abilități legale” („Legal methods and skills”), la fel, a fost organizat sub forma unui *workshop*, doar că studenții au fost repartizați în grupe mici (câte 2 persoane), fiecare având sarcina de a pregăti și a prezenta un raport despre o persoană notorie din Marea Britanie din domeniul dreptului (de ex.: Shami Chakrabarti, Michael Mansfield, Brenda Hale, Thomas More etc.). Studenții au pregătit prezentări în Power Point, descriind biografia persoanei, precum și cum a contribuit sau contribuie persoana dată la promovarea valorilor democratice, a drepturilor omului etc. De fapt, disciplina „Metode și abilități legale” este inclusă la anul I de studii și are drept scop formarea la studenți inclusiv a abilităților oratorice, de a ține un discurs în public și de a putea răspunde la întrebări.

După fiecare prezentare profesorii-coordonatori (Lottie Park Morton și Catey Thomas) ai workshop-ului spuneau care au fost punctele forte ale prezentării, la ce aspecte trebuie de atras atenția. Evaluarea rapoartelor a fost făcută atât de profesori, cât și de toți studenții participanți la workshop, printr-un program interactiv special.

Un alt seminar, la disciplina „Drept internațional public” (prof. Saba Yousif), a fost axat pe examinarea unor cazuri reale din domeniul dreptului internațional. În special, au fost discutate conflictele militare din Orientul Mijlociu, rezoluțiile Consiliului de Securitate. Studenții s-au implicat activ în examinarea rolului Marii Britanii în soluționarea conflictelor militare internaționale.

Un deosebit interes a prezentat seminarul la disciplina „Abilitățile juriștilor” („Lawyers Skills”), prof. Richard Law. Profesorul a propus studenților să pregătească un contract dintre două părți. Au fost înaintate condițiile concrete, a fost dat un model de contract (cu elemente obligatorii). Studenții au avut la dispoziție o oră pentru a perfecta textul integral al contractului. După ce au transmis variantele sale de contract profesorului, acesta le-a arătat varianta corectă. Astfel, studenții au văzut ce greșeli au fost comise, discutând cu profesorul detaliile neclare.

Disciplina „Abilitățile juriștilor” este inclusă la ultimul an de studii, astfel în cadrul seminarului era evident nivelul înalt de pregătire al studenților, aceștia fiind capabili să întocmescă un contract, dispunând de cunoștințe și abilități specifice viitorilor practicieni.

Astfel, observăm, că atât în cadrul lecțiilor teoretice, cât și în cadrul lecțiilor practice, studenții devin niște participanți activi ai procesului educațional, ei singur caută soluții de rezolvare a unor cazuri concrete, fiind doar ghidați de profesori. Indiferent de metodele utilizate de profesori în predarea materialului, abordarea de bază este învățarea centrată pe student. În acest fel, Facultatea de drept a UoG contribuie la formarea și dezvoltarea competențelor:

- de comunicare;
- viziune analitică asupra soluționării problemei;
- gândire abstractă;
- evaluare a argumentelor părții concurente;
- luarea deciziilor argumentate în soluționarea problemelor etc.

Toate aceste competențe contribuie la consolidarea competitivității și sporirea șanselor de angajare ale studenților în câmpul muncii.

Modelul PBL (învățământ bazat pe probleme) semnifică faptul că toți studenții sunt provocați să aplice cunoștințele teoretice în practică, soluționând probleme concrete din domeniul de formare profesională. Acest model presupune:

- responsabilitatea pentru calitatea procesului de învățare este împărțită între universitate și student;
- crearea de medii de învățare care să îl ajute pe student să descopere și să creeze cunoaștere;

- formarea de echipe interdisciplinare de specialiști care să lucreze colaborativ pentru a concepe programe care să crească competența studenților;
- asigurarea formării universitare ajustată la nevoile individuale ale studenților.

Cu toate acestea, ținem să menționăm că modelul PBL în versiunea sa clasică presupune și lucrul în grup asupra proiectelor. Proiectele au ca obiect de cercetare niște probleme actuale, complexe și interdisciplinare. Menționăm, că în cadrul UoG nu se pune accent pe elaborarea proiectelor ca, spre exemplu, în cadrul Universității din Aalborg, Danemarca, ci pe studii de caz, acest fapt fiind determinat, în opinia noastră, de sistemul *common law* specific Marii Britanii.

Valoarea adăugată a mobilității se regăsește în:

- revizuirea și modernizarea curriculum-ului la specialitatea Drept;
- aplicarea metodelor de predare-învățare centrate pe student;
- implementarea celor mai bune practici ale învățământului bazat pe probleme în pregătirea viitorilor juriști la Facultatea de drept a USM;
- modernizarea procesului de predare-învățare în cadrul USM, în conformitate cu strategiile internaționale de dezvoltare.

Rezultate/impact al stagiului de mobilitate:

- dezvoltarea profesională în domeniul PBL (cunoștințe și abilități practice);
- capacitatea de a dezvolta curriculum-ul modernizat pentru specialitatea Drept;
- diseminarea informației acumulate privind modelul PBL în cercul staff-ului academic din cadrul Facultății de drept a USM;
- aplicarea modelului PBL în procesul de predare-învățare.

Concluzii:

Experiența obținută pe parcursul mobilității la Universitatea din Gloucestershire, poate fi considerată cu siguranță drept una benefică, care va contribui la atingerea obiectivelor proiectului PBLMD.

Considerăm că modelul de predare-învățare bazat pe probleme, existent în cadrul UoG, are un șir de avantaje care merită să fie luate ca exemplu de personalul academic al Facultății de drept, USM. În acest model scopul este nu de a transfera cunoștințe gata pregătite, ci de a construi așa situații sau împrejurări care să determine studentul să analizeze probleme în mod independent, prezentând variante de soluționare ale acestora.

Stagiul de mobilitate a dezvoltat viziunile despre modelul PBL, fiind convinși încă o dată de faptul că cheia succesului în sistemul educațional superior este schimbarea accentului de pe predare - *pe învățarea activă a studentului, motivarea acestuia de a deveni mai independent, mai curajos în luarea deciziei, astfel fiind gata să devină capabili de a se integra ușor în câmpul muncii și de a face față provocărilor profesionale.*

Stagiul de mobilitate în Universitatea Gloucestershire, Marea Britanie, a fost foarte bine organizat, interesant după conținut, oferindu-ne noi cunoștințe despre învățarea bazată pe probleme. În acest context, aducem sincere mulțumiri tuturor profesorilor din cadrul UoG la lecțiile cărora am asistat. La fel, aducem mulțumiri speciale dnei Kate Goodwin și dlui Colin Simpson, care au contribuit activ la crearea și organizarea programului de activitate oferit echipei USM în cadrul mobilității efectuate, dar și coordonatorului proiectului dlui dr. Romeo Țurcan, precum și coordonatorului național al proiectului dnei dr. hab. Larisa Bugaian.

Liliana ȚURCAN, dr. în drept,
prodecan, Facultatea de drept, USM